1.1.2. Riskianalüüside süsteem

Eri tasandi riskianalüüsid on omavahel seotud ja täiendavad üksteist, kuid ei korda üksteise sisu. Igal riskianalüüsi liigil on oma analüüsiobjekt ja eesmärk.

- **Üleriigiline riskianalüüs** annab riigi tasandi tervikvaate olulistest ohtudest ja riskidest. Selles keskendutakse eelkõige sellistele ohtudele ja nende ohustsenaariumitele, mis võivad põhjustada kriisiolukorra, mõjutada mitut valdkonda või kahjustada riigi põhifunktsioonide toimimist.
- **Püsiva kriisiülesandega asutuse või isiku riskianalüüsis** vaadeldakse ohte oma vastutusvaldkonna ja püsiva kriisiülesande täitmise ning toimepidevuse seisukohalt. Valdkonna eest vastutav asutus, kelle pädevuses on ohu ennetamine ja tagajärgede tegelemine analüüsib ohte kogu Eesti territooriumi ulatuses. Selle eesmärk on käsitleda ohte, mis ei kajastu üleriigilises riskianalüüsis või riigi kriisiplaanis, kuid mille mõju hindamine on vajalik valdkondlikul või regionaalsel tasandil.

Näide. Kui Päästeamet vastutab tiheasustusalal üleujutusest põhjustatud kriisiolukorra lahendamise eest, koostab ta koostöös Keskkonnaametiga riskianalüüsi, milles hinnatakse, kus ja millistel tingimustel võib üleujutusoht Eestis realiseeruda ning millist mõju võib see avaldada Päästeameti püsiva kriisiülesande täitmisele ja toimepidevusele. Kohaliku omavalitsuse üksus arvestab oma riskianalüüsi koostamisel Päästeameti valdkondliku riskianalüüsiga ning hindab üleujutusohu avaldumist ja mõju oma haldusterritooriumil.

- **Kohaliku omavalitsuse üksuse** riskianalüüs käsitleb haldusterritooriumil avalduvaid ohte ja nende võimalikku mõju. Kohaliku omavalitsuse üksus lähtub üleriigilises riskianalüüsist ning võtab arvesse ka valdkondliku või teise kohaliku omavalitsuse üksuse tasandil kirjeldatud ohte, mis võivad tema haldusterritooriumil avalduda

Joonis 1. Riskianalüüside tasandid

Riskianalüüs ei ole kriisiplaan ega üksikasjalik tegevuskava. Riskianalüüsi koostamise nõuded tulenevad KORKS §-dest 16–18 ja 23 ning kriisiplaani koostamise nõuded KORKS §-st 20. Riskianalüüs kirjeldab ohtu, selle võimalikku arengut, tõenäosust, mõju ja riski. Kriisiplaan määrab, milliseid meetmeid tuleb ohu realiseerumisel rakendada ning milliseid võimeid ja ressursse kasutada.

Oluline muudatus võrreldes varasemaga on paralleelne planeerimine. Eri tasandite riskianalüüse ei koostata enam üksnes järjestikku, oodates kõrgema tasandi analüüsi täielikku valmimist. Kui ÜRA vajalikud vahetulemused, näiteks ohud ja ohustsenaariumid, on piisavalt selged, saavad ministeeriumid ja teised asjaomased asutused alustada nende põhjal oma riskianalüüside koostamist. Nende töö tulemused annavad omakorda sisendit nii ÜRA täpsustamiseks kui ka järgmise tasandi riskianalüüside koostamiseks. Nii toimub planeerimine eri tasandite vahel paralleelselt, kuid etapiviisiliselt ning võimaldab siduda nende analüüsid paremini tervikuks.

Viimati uuendatud 02.10.2026